

Nro. 9.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Augustusnak 1-ső napján 1797-ik
esztendőben.*

Hadi és Békességes Környüllások.

Rukavina Cs. K. Generál-Májor bizonyossá té-
vén arról, a' *Zara* vagy *Jaderabelieket*, hogy
a' Fels. Császár személyeket, vallasokat, és minden
vagyonjaikat védelmezni 's magok valóságokban
meg-tartani kívánnya, *Lussignan* Generál Májort
elegendő truppokkal ott hagyta, maga pedig a'
kormányá alatt lévő hadi nappel hajókra ülven,
Juliusnak 8 ik napján a' *Sebenicói* kikötő helybe
bé ment, és a' vele lévő ártillériával a' városba
bé-marsirozott.

Zara, deakúl *Jadera* Grófság a' *Velentzei Dal-*
matziában, mellyhez minden körül belől lévő

apróbb és nagyobb szigetek tartoznak, és a' mellynek 1409 ik elztedőtől fogva birtokában vala a' *Velentzei* Respublika. Ezen Grófságnak anya várasa is *Zaranak*, avagy *Jaderának* neveztetik, melly mind fekvesére és kikötő helyére, mind erősségeire és ritkaságaira, mind az a' miatt történt véres tsatákra nézve igen nevezetes a' régibb Magyar historiákban. Ezt a' nevezetes váras tehát, a' melly miatt sok vért ontottak a' régi Magyar Királyok, még sem maradhattak meg annak birtokában, most minden emberi vérontás nélkül meg hódolt II. *Ferentz* Császár és Magyar Királynak, és reményleni lehet, hogy a' minémű állandósággal vólt a' *Velentzei* Respublikához, ugyan olyan hivséggel fog a' Magyar Koronához is viseltetni. — *Sebenico* sem alávaló váras a' *Velentzei Dalmatziában*, és valamint *Jaderának*, úgy ennek is tagas kikötő helye, és erős kastélya vagyon az *Adriatikumi* tengerben. E' két erősségnek birasa igen virágzó állapotba fogja jövendőben helyheztetni a' Magyar Országi kereskedést, hogyha ahoz illendőképen fog nyúlni a' nemzet.

Német Birodalom.

A' *Berlini* magános levelek egy atallyában ellene mondnak azon közönséges hirnek, a' melly a' Prussziai Királynak Frantzia Directoriummal való egyet nem értését hirdettek, ezt is hozzá tévén, hogy a' *Berlini* udvar nem más okból kíván a' Német Birodalommal köttetendő békesség dolgába szollani, hanem mivel a' *Rénuson* túl lévő tartományai még most is a' Frantziák birtokában vagynak.

Ellenben a' *Würtzburgi* Hertzegségből, nevezetesen *Kissingenből* azt írják Jul. 21 ik napján, hogy 30 ezer főből álló Prusszus sereg indult ki Magdeburg környékéről, mellyből 10000 ember a' *Majnungi*, 10000 a' *Hildburghauseni*, más 10000 pedig a' *Koburgi* Hertzegségekben fognak letelepedni.

Azon haladó levélre, mellyet a' *Regensburgi* Diéta Császár Ő Felségének küldött, azt a' kedves választ vette, hogy Ő Császári Felsége valamint mindenkor, úgy ennekutanna is szíven fogja a' Német Birodalom ügyét tartani, 's azon fog igyekezni, hogy a' Frantziákkal való békesség is tellyes meg-elegedésekre légyen a' Német Statu-soknak és Rendeknek. — A' Frantzia contribu-tiókra és requisitiókra nézve meg-tette Ő Cs. Fel-sége a' rendeléseket, mind *Károly* Fő Hertzeg, mind a' *Párisi* kórmányozó székhez küldött em-bere által, a' honnan adattatandó kellemetes vá-laszt mindjárt akkor közleni fogja Ő Felsége a' *Regensburgi* Diétával.

A' *Lüttichi* püspöknek Császár Ő Felsége elei-be terjesztett azon kérdésére, ha lehet e' néki re-ménysége püspöki jószágainak örökségébe való vissza tétettetésehez reménysége, azt a' választ vette, hogy várja el azon Congressusnak végét, a' melly a' Német Birodalom és Frantzia Respub-lika közt köttetendő békesség végett fog tartatni.

Frantzia Respublika.

Közönséges magyar példabeszéd: *A' hol szél nintsen, nem tsörög ottan a' haraszt.* Jó darab ideje, hogy a' Frantzia Ministeriumban való vál-tozásról beszélnek a' közönséges levelek, a' melly már valósággal meg is történt. Generális *Hoche* hadi *Pleville Pelet*, a' *Lillei* követségnek egyik tag-ja tengeri, de *Neufchateau Ferentz* belső dolgokra ügyelő, *Talegrand Perigord* volt Antüni hires püs-pük, a' külső dolgokra ügyelő, *Lenoir Laroche* a' *Moniteur* nevű Frantzia újság leveleknek egyik nevezetes írója Politzia Ministerekké tétettettek.

A' *Lillei* békességet tárgyazó Congressusnak igen jó folyamata vagyon, és mindenek nagy re-ménységben vagynak az eránt, hogy a' Frantzia és Anglus nemzetek közt való békesség helyre és állandó fundamentumra fog állitani. — Lord

Malmesbury igen sok költséget tesz, fényes udvart tart, gyakran vendégel, 's hólnaponként 300 karolint fizet a' szállásáért. Ellenben a' Frantzia békesség szerző követek semmi figurát nem tsinálnak, együgyüen élnek, senkit nem vendégelnek, egy szóval, egészen a' republikánusi együgyőséghez alkalmaztatták magokat.

A' Frantzia Respublikához küldetett Török követ már *Párisban* vagyon. *Lyon* városán való által utazásának alkalmatosságával, a' több ritkaságok közt, az oda való ispotálybeli patikát is meg látogatta, mellyben látván az emberi élet meghosszabítására készített gyógyító szereknek sokságát, nagy katzajt ütött, mivel a' Mahomet Prófeta tudománya szerént úgy meg vagyon az ember élete határoztatva, hogy azt csak egy szempillantással sem lehet sem meghosszabbítani, sem meg-rövidíteni.

Páris városának *Thionville* nevű utzajában egy új templomot nyitottak ki az úgy nevezett *Theophilantropisták*, az az, az isteni és emberi szeretetet tanító vallású emberek Messidornak 12-ik (Jul. 1-ső) napján. Ezeknek isteni szolgálatjok egyedül a' természeti valláson fundaltatik, és leg kissebbet sem költsönöznek a' ki-nyilatkoztatott vallás principiumaiból. — *Laharpe* felette ótsárollyá ezen vallást a' maga *Zsurnaljában*, 's azt állítja, hogy annak első szerzője a' vérszopó *Roberspiere* lett volna.

Jul. 9-ik és 10-ik napjain ismét elő fordúlt a' közönséges isteni tiszteletről való dolog az 500-ak gyűllésében. *Fressenet* és *Lemecer* nemzeti képviselők hathatosan beszéltek a' vallásbeli szabados gyakorlás mellett. Az utólsóbb a' vallás dicsiretével kezdette el maga beszédjét. Hejában igyekeztenek, úgymond ő, a' mi tyrannusaink a' vallást ki-irtani, a' ki a' nép vallását el-akarja rontani, a' nép végső veszedelmén munkálódik. Ugy vélekednek némelleyek, hogy a' keresztény vallás minden igazgatás formájához alkalmaz-

tatja magát, de koránt sem, hanem egyedül a' mérseklett, és igazságos igazgatás formájához. — *Asiában* a' mahometána, *Európában* a' keresztény vallás az uralkodó. Mennyit nem köszönhetnek az evangyeliumnak az új nemzetek? Mennyiféle nem tartoztatta e' meg a' győzedelmeket a' meggyőzöttetteknek ki-irtásától? Ennek kell a' méltóságos erköltsi tudományak tisztaságát köszönni. Szükség, hogy a' mi maradékjaink is meg tartsák a' mi őseinknek vallását. — Mennyi szerentsétlenek nem találhatnák e' világon, a' kik ennél egyébben könnyebséget és vigasztalást nem találnak 's. a' t. — Végtére azt igyekezett ő megmutatni, hogy a' papságtól is csak olly magokról való ki nyilatkoztatást kell kivanni, mint a' polgároktól. — Minthogy a' Tanács nagyobb része ellenkező értelemmel vólt, ekkor is mászorra halasztatott ezen fontos tárgynak meg határozatása.

Jul. 15 ik napján következő nevezetes végzés hozatott az 500-ak gyűlésében: „ Minden törvények, *úgymond*, a' mellyek szerént a' polgári hitet le nem tett papokat engedetlen és veszedelmes embereknek tartani 's velek a' szerént bánni kell, el-töröltetnek. Következésképen ki-töröltetnek a' számkivetésbe küldtetett papok az Emigransoknak laistromából, és így a' kik magoknál titkon illyen papokat tartottak, nem tartatnak többé bünösöknek.

A' *Párisi*, és más osztályokbeli nemzeti gárdistáknak új organisatiójok végett ki neveztetett Commissió, mellynek előülőjévé *Pichegrá* Generális választatott, nemcsak munkába vette már azon dolgot, hanem annyira is vitte, hogy néhány napok alatt az 500-ak Tanácsa eleibe terjesztheti maga planumát.

A' sok klubokra, avagy titkos társaságokra nézve, mellyeknek száma nőttön nőtt nemcsak *Páris* városában magában, hanem az egész *Francia* Republikában, ki-neveztetett Commissiónak előülője *Duplantier*, Jul. 12-ik napján arról tett

jelentésében, arra emlékeztette az 500-ak Tanácsát, mennyi, és melly veszedelmes klubok nem voltak a' Jakobinusok idejében, és hogy ezek a' Respublikának nem javára, hanem veszedelmére igyekezzenek. Ahozképest az illetén társaságoknak *Párisban* 40, az apróbb városokban pedig csak 10 személyekből kellene állani, ezeknek is hólnaponként csak két napon kellene gyűlést tartani engedni, még pedig bizonyos helyen, és üveges ajtóú szálákban. — Ezen jelentésről a' végeztetett, hogy ki nyomtattatván tétetessék közönségessé.

A' Frantzia revolutió kezdetének első napja Juliusnak 14-ike, a' szokás szerént mostan is meginnepeltetett, de a' finantziának gyászos volta miatt, nem olly pompásan, mint az ennekelötte való esztendőkbén. Minekutánna egynéhány ágyúszóllás által jel adattatott volna, minden *Párisi* constitutionalis székek egybe gyültek a' Directorium palotájában, holott elsőben is fontos óratiót mondván az előülő *Carnot*, hazafiúi notákat jattzottak a' muzsika szerszámok. Délbe a' mars mezejében manövrizett, az az, fegyverbéli gyakorlást mutatott a' *Párisi* katona őrizet, este pedig mind az elizeumi mezőn, mind a' Directorium kertében tántzos bál volt.

A' Policia Ministernek értésére esett, hogy a' Jakobinusok és több részre hajlottak lármát igyekeztek ezen napon csinálni; hogy pénzt és fegyvert osztogattak ki a' nép közt, hogy sok korhely és éhetetlen emberek bukdoknak *Párisban*, és hogy oda nem messze *Mont Rouge* nevű faluban titkos gyűléseket tartásának a' Terroristák 's. a' t. Arra való nézve ő is meg tétette a' szükséges rendeléseket, és mind nappal, mind éjjel megkettőztette a' vigyazatokat, 's ez által minden gonosz fel teteleiket héjabavalókka tette.

A' tengeri dolgokra ügyelő előbbi Minister *Truguet*, illetén foglalatú levelet küldött Julius 7-ik napján a' Directorium Előülőjéhez: „*Polgár*

előülö! Kötelességemnek esmérem tudtadra adni, hogy a' Tuloni flottának egy osztálya, a' melly két 80 ágyús, négy 74 ágyús hadakozó hajókból, és egynéhány fregattékból áll, *Brueix* Contre-Admirális kormánya alatt Jun. 28 ik napján a' tágas tengerre ki-repült. Nemcsak a' tisztek, hanem a' köz katonák is nagy kedvet mutattak ezen expedióra, mellynek, a' mint reményleni lehet, jó következése fog lenni.

Nagy Britannia.

Lord *Malmesbury* *Lilléből Londonba* küldött első tudósításának rövid foglalata e' vala, hogy ötöt különös tisztelettel fogadták a' Frantzia követségnek tagjai, és hogy nagy reménységet nyújthat a' békességes alkudozásnak jó és óhajtott ki-meneteléhez. — De nemcsak *Lillében*, hanem *Ca-laistól* fogva odáig mindenütt szivesen és örömmel látta ötöt a' földnépe, sőt *St. Omerben* az ágyúk is ropogtak tiszteletére. — *Lillébe* lett bemenetelekor ekként kiáltozott az ötöt néző sokaság: *Éljenek a' békességnek ministerjei! nagy haszonnál legyenek az ő alkudozásaik meg koronáztatva!* — *London* várása is nem kis nyughatatlansággal várja *Lilléből* a' második kurirt, 's olly hiedelemben vagyon, hogy a' békességnek fundamentomos tikkelyei a' *Lillei* Congressus elkezdődése előtt már meg-vóltak állittatva.

Gr. *St. Vincent* Admirális (ez előtt *Jervis* Admirális), a' ki a' Kadixi kikötő helyben lévő 32 hajóból álló Spanyol flottát 22 linea hajókkal zárva és szemen tartya, azt irta Jun. 16 ik napján *Londonba*, hogy a' Spanyol Király személy szerént vólt *Kadixba*, 's azzal biztatta az oda való kereskedőket, a' kik kereskedéseknek meg-akadályoztatása ellen előtte panaszt tettek, hogy ő parantsolatot adott Admirálisának az Angliai flottával meg-ütközésre. A' minthogy tagadhatatlánul igaz is az, hogy az ott lévő Spanyol flotta egynéhány izben próbálta a' ki menetelt, de min-

denkor megakadályoztatott az ellenkező szelek által. —

Azzal ditsekednek a' *Londoni* kereskedők, hogy az ő napnyugoti *Indiáról*, az az, *Amérikából* vissza tért, mintegy 200 hajóból álló kereskedő flottájok, minden veszteség nélkül vissza tért, a' mellyeket három linea hajók kísírtenek és őrzötenek, 's ezek közt a' Sz. Háromság szigetben Spanyoloktól elvétetett *Sant Izidoro* nevű Spanyol linea hajó is. — A' *Dower* nevű Anglus kísíró hajó, egy igen gazdag Portugalliai hajót rablott el a' Frantziáktól, melly *Brasiliából* jöven vissza 100 ezer font sterlinget erő portékával valamegterheltetve. — Hasonló gazdag Spanyol hajót rablott el a' *Brigg-Raven* nevű Anglus hajó, mellynek betse 300 ezer font sterlingre tétetik. — Gr. *St. Vincent* Admirális is egynéhány hajókat küldött a' *Manillai* szigetekből vissza térő Spanyol hajók eleibe.

Két posta hajót állítatott ki a' *Londoni* Ministerium, a' mellyek által a' *Lillei* békességes alkudozásról kíván tudósittátni. — Sok Anglus kavallerok fogadtak egymással, hogy 5 hetek elforgása alatt talpra áll a' Frantziák és Anglusok közt való békesseg. — *Beekford* Úr, a' ki *Bedford* Hertzeg után, az egész Anglia Országban leg gazdagabb magános embernek tartatik, és a' ki gyakorta múlat Frantzia Országban, szabadságot nyert arra a' Frantzia kormányozó széktől, hogy az ő ottan leárestaltatott jószágai nékie visszaadattassanak.

A' *Batáviai* Respublikától fegyver által elvett napkeleti Indiai szigetekből sok fűszerfámmal meg rakott Anglus hajók vagynak útban Európa felé. — *Londonban* 3000 óra mivesek adtak bé instantziát a' Parlamentumnak az órákra vetett taksa ellen, mellyből ő nékiek kellene leg többet fizetni.

Olasz Ország.

Velentze városában is meg-innepeltetett Jul. 14-ik napja, mint a' Frantzia revolúció kezdetének emlékeztető nevezetes napja. Mingyárt jókor reggel durogni kezdettek, mind a' városban, mind a' szomszéd szigetekben, mind a' kikötő helyben lévő hajókon a' Frantzia ágyúk. Kilentz óra tájban a' volt *Doge* palotájába ment a' Fr. Generális, a' honnan a' már az előtt oda gyülekezett municipalitással és miniszterekkel együtt a' *Sz. Márk* piatzára indultak, holott a' Velentzei nationalis gárdisták tisztjei között 500-zán igen fényes forma ruhába fel-öltözve, és 5000 Frantzia katona parádében állottak. — A' *Sz. Márk* piatza közepén fel-állítatott, és fel-ékesítetett piramison olvastattak azoknak a' Frantzia Generálisoknak, és nevezetesebb tiszteknek a' neveik, a' kik az Olasz Országi tsatákban el-húllottanak. A' piramis oldalaira három nagy ábrontsok voltak ragasztatva, az egyik a' Velentzei municipalitás; a' másik a' Miniszterek, követek és Consulok; a' harmadik és a' leg nagyobb a' Frantzia Generálisok és hadi tisztek tiszteletekre. A' Frantzia seregeknek Kommendánsa, egy rövid, de gyökeres orációt mondott előttök, mellynek végződése után megszóllaltak a' szomorú muzsikák, a' mellyeket az apró fegyvereknek és ágyúknak harsogásai accompaniroztak. Dél után két órakor nagy vendégséget ütött a' Frantzia Generális, estere illuminatió és bál volt. — Soha mióta *Velentze* városa fel áll, ehez hasonló inneplés ottan nem volt. — Meg-hazuttollyák a' Velentzei levelek azon köz hirt, melly azon város bankerotjáról támadott Európában.

Az illy vakító inneplések sem tsendesíthetik le a' Velentzei lakosoknak nyughatatlanságát, a' kik még most is bizonytalanak lévén jövődöbeli sorsokról, sokféle gondolatokkal fárasztják elméjüket. — Még ekkorig sem nyilatkoztatta ki-erántok való szándékát *Bonaparte* fő vezér, sem

a' *Cisalpina*, sem a' *Cispadana* Respublikával öfzve nem tsatolván öket.

A' *Rómában* lévő Fr. követ egy promemóriát adott bé az oda való fő kórmányfzéknek, mellyben tsipös ki-fejezésekkel sürgeti azoknak szabadon való botsátattásokat, a' kik *politicus* tevelygéseik miatt még most is fogva tartatnak.

Jul. 3 ik napján egy Frantzia lovas regement marsirozott bé *Luckába*, az ott is lábra állott democratismusnak védelmezésére. — Az *Ankonai* Hertzezségben naponként mind jobban jobban nevedik ez a' métély, a' honnan már az *Umbriai* tartományra is ki hatott, minthogy a' Frantziákkal kötött békesség szerént, igen meg kevesitetett a' *Római* katonaság, tellyességgel meg nem lehet akadályoztatni. — Az *Engelsburgi*, avagy *Angyalvári* szerentsétlen történetnek alkalmatosságával; minden abban lévő katona örizet ágyon verette-tett az öfzve omlott kaszármaknak kövei által.

Az *Angyalvári* nagy szerentsétlenség nem a' tsupa történettől, hanem valamelly gonosz embereknek eleve tett elintézésektől származotnak lenni mondatik, mellyet onnan gyanitanak, hogy ugyan azon napon a' *Civitavechiai* kikötő helynél lévő gályás rabok pártot ütven fegyvert fogtak, és egyenesen *Rómába* akartak menni; hanem néhány kártátsos ágyúk lövettétvén közikbe, ismét le tsendesedtek. 1000 tallérból álló jutalom rendeltetett annak, a' ki ezen szerentsétlenségnek szerzőjét ki-fogja nyilatkoztatni.

Néhány Olasz Országi tartományok még most is abban a' vélekedésben vagynak, hogy *Bonaparte* fő vezér egész familiájával együtt *Majlandban* fogna le-telepedni, és a' *Cisalpinai* Respublikának 5-ik Dictatorává lenni. Mások ismét úgy gondolkoznak, hogy ő, azoknak a' Respublikának lenne Directorává, a' mellyeket Olasz Országban ő szült, és ezután is szüendő léfzen. De ezek

csak mind vélekedések, és olly költemények, a' mellyek által ötet törbe ejteni akarják ellenségei.

A' *Nápolyi* Kir. örökös Hertzegnek *Klementina* Kir. Fő Hertzeg Asszonnyal való öszve parosittatása Junius 25-ik napján ment végbe *Foggiában*, az egész Kir. udvarnak jelenlétében, a' melly alkalmatossággal sok udvari tisztek fellyebb való hivatalokra emeltettek. A' katonai előmenetelek ennekutánna fognak következni. — Jun. 28-ikán adott a' Király az Orosz és Frantzia követeknek audientziát *Nápoly* városában, a' honnan ismét *Foggiába* fog menni.

Helvétzia.

Ezen Respublikának Julius 1-ső napján kezdődött *Frauenfeldi* közönséges gyűlése azon hólnapnak közepéig el is végződött, mellyben három fontos tárgyak fordultak elő, úgymint, a' *Sz. Galli* jobbágyoknak, az Apátur ellenvaló panaszok, a' *Veltliniai*aknak elszakadások, és a' *Bonaparte* fő vezér által ki rendelt 30 ezer főből álló Frantzia corpusnak a' *Wallisiai* földön való szabados által marsirozása.

Az első tárgyra nézve abban állapottanak meg a' szövetséges Kantonoknak deputatusai, hogy ha lehet, békelteszenek öszve a' *Sz. Galli* lakosok az Apatúrral, a' ki még most is *Konstanziában* múlat, félvén az ellene felgerjedt lakosoknak haragjától. — A' másodikra nézve azt javasolta a' *Tigurumi* Kanton, hogy mivel a' *Veltliniai* föld soha sem vólt ezen Respublika alkotmányának része, hanem csak jobbágya a' *Graubündeneknek*, az az, a' *Grisoni* Respublikának, nem is kellene magokat az ő ügyökbe a' Kantonoknak elegyíteni. És csak nem mindnyájan megnyugodtanak ezen planumban; hanem a' *Bernai* és *Freyburgi* Kantonok ellenkező értelemben vóltak, azt állatván, hogy ha a' *Veltliniai* lakosok

meg nem zaboláztatnának, a' több Kantonokban is fel-támadna a' revolúciónak lelke, 's az egész Respublika alkotmánya fel-fogna fordulni. — A' harmadikra nézve azt kívánták a' Kantonok *Bonaparte* fő vezértől, hogy nyilatkoztatná ki magát, mi okon kíván 30 ezer embert a' *Wallisi* földön által küldeni. Mellyre azt válaszolta a' nevezett fő vezér, hogy ő *Lyon* várasa alá küldi azon sereget, ennek pedig leg rövidebb, 's leg alkalmasabb útja lenne alsó *Wallisian*, a' *Sz. Bernát* hegyén. De ezen tárgyra nézve még semmit nem végzettek a' Kantonok.

Batáviai Respublika.

Minémű vége legyen ezen Köz-Társaság mostani tengeri készülteinek, senki bizonyosan nem tudhattya. Többen találatnak olyanok, a' kik úgy velekednek, hogy nem Anglia, nem Skótzia, és nem is *Hybernia* ellen fog az ki-küldettetni, mint olyanak, a' kik egyenesen Nagy Britannia ellen intézetnek lenni állittyák. Hogy régtől fogva nem vólt a' *Batáviai Respublikának* illy nagy tengeri ereje mint most, minden kétségen kívül való dolog; de az is bizonyos, hogy régulta nem vólt annak olly hatalmas ellenséggel dolga, mint most az Anglusokkal. Nemhogy fogyott vólna az ezt szemen tartó Angliai flottának ereje, sőt inkább nevedett, úgy hogy ha *de Winter* Admirális, *Duncan* Anglus Admirálissal szembe szállana, bizonyosan az elsőbnek kellene kárt tapasztalni.

Azon parlamentalis, az az, posta hajó, melyet *Duncan* Admirális a' *Texeli* kikötő helybe küldött, mindjárt oda való bé repülése után, két vigyázó hajó közzé szoritatott, ne hogy az azon lévő emberek a' *Batáviai* flottát meg-kemléllyek. Az ez által küldetett levélben baratságos ki fejezésekkel arra kérte a' nevezett Anglus Admirális *Winter* Admirált, hogy a' *Frantziák* által azon környéken el-fogattatott halálfz hajó, a' régi bé

vett szokás szerént, szabadon botsátassék. Azon levelet mingyárt akkor a' Hágai Nemzeti Gyűléshez küldötte *Winter Admirális*.

Portugallia.

A' *Lisbonai* és *Londoni* Kir. udvarok olly szoros alliantziára léptek egymással, hogy azt sem a' Frantzia Respublikának erőskedése sem pedig a' *Madritti* udvar atyafisága fel nem bonthattak. Még is nem nagy egyesség vagyon a' *Portugalliai*, és a' *Lisbonai* udvar segítségére küldetett Anglus truppok közt, hasonlóképpen a' Portugalliai nép, és a' köztök lévő Frantzia Emigránsok közt. Ezek közül néhányan öszve jövéen egy vendégfogadóban a' Portugalliai halászokkal, discursusba eredtek egymással, és a' midőn az utólsóbbak szörnyítették volna azt a' veszedelmet, a' melly a' Portugallusokat azon esetre érdeklené, hogyha a' Frantzia és Spanyól hadi erő ellenek küldettetne, egymás üstökébe kaptak 's jól megpáholták egymást. A' következő napon mintegy három ezer Portugallus parasztok öszve gyülekezvén, kövekkel, 's késekkel attakirozták a' Frantzia Emigránsokat, a' kiknek fegyver lévén kezeikben, egynéhány Portugallust a' más világra küldöttek annak ki-jelentésére, melly szép egyesség légyen a' két nemzet közt. Végtere a' Portugallusok is kéntelenek vóltak tüzelő fegyverekhez nyúlni, 's azokból meg-mutatni az Emigránsoknak, hogy *a' bagoly is biró a' maga barlangjában*.

Lisbonából azt is irják még, hogy *Tunisban* olly nagy döghalal uralkodik az emberek közt, hogy 300 embert is el-temetnek 24 óra el-forgása alatt, hogy hasonló döghalálra nem emlékeznek az élő emberek, és hogy elegendelenek lévén az élők a' holtak el-temetésére, halmostól fekszik a' lelketlen ember az útzákon.

Elegyes Dolgok.

A' *Lillei* Congressusból napjában kettzer küld a' *Telegraphus* Párisba, az ott elő forduló dolgokról jelentest. — A' *Génuai* Respublika *Brocadi* polgárt küldötte *Parisba* követségbe. — A' *Rénus* jobb partyán táborozott *Sámbréi* és *Máási* Fr. ármadiának nagy része által költözött azon folyó vizén, és rész szerént az *A. Belgiomban*, rész szerént a' *Lüttichi* püspökségben telepedett le. — A' *Dániui* vólt Fő Ministernek *Gr. Bernstorfnak* nagy halotti tisztességet tétetett a' Királyi udvar. — A' *Lissabóniai* udvarhoz küldetett *Hertzeg Waldeck*, a' *Portugalliai* ármadiának fő vezéréve tétetett. — A' *Velentzei* Respublika közönségesen protestalt a' *Velentzei* Dalmatiának *Austriai* seregek által lett el foglaltatása ellen. *Vana sine viribus ira.* — Jun. 16 ik napjától fogva 1793-ban, Jun. 28 ik napjáig 1797 ikben *Basel* városán keresztül 47242 *Austriai*, *Frantzia*, *Prusszus*, *Hasszus*, és más *Imperialis* hadi foglyok, és desertorok marsiroztak keresztül. — Ezek közt az *Austriákusok* közzül 2731 desertorok, 27951 fogásból ki váltattak; a' *Prusszusok* közül 367 desertorok 1224 ki váltattak; a' *Frantziák* közül 741 desertorok, 8541 ki váltattak; a' *Hasszusok* közül 12 desertorok és 1089 ki váltattak vóltanak. — *Barthelemy* Jul. 3 ik napján jelent meg először a' *Directorium* közönséges gyűlésében. — *Velletriben* Rómához nem messze, néhány revolutionisták, éjjel fel állították a' szabadság fáját. Harmad nap múltván reggel ezeknek a' revolutionistáknak fejeik vóltak azon fára fel függesztetve ezen felöl irással: *A' szabadság és egyenlőség illik azokhoz, a' kik abban gyönyörködnek; továbbá se szünnyetek meg a' szabadság faja fel állításától, de mi sem fogunk meg szünni, a' ti fejeiteket arra fel függeszteni.* — A' *Bonóniai* és *Ferrárai* tartományokban minden papi jószágokat nemzeti örökségekké tett a' fő kórmányszék. — A' *Jénai* Universitásból 19 deákok küldettek ki azért, hogy ők is tagjai vól-

tanak, az úgy nevezett *Konstantin* Társaságnak. *Drezdában* egy katona fizkó vizet iván hal tojásokat nyelt el, a' mellyek meleg gyomrában kikelvén nagy fájdalmakat okoztak néki, és noha már sok apró halatskákat ki hajtott belőle egy orvos doktor, de még is sok kint szenved, és kevés reménység vagyon életéhez. — Sok eléséget és munitiót küldött *Bonaparte* fő vezér a' *Mantuai* várba, és annak romlott erősségeit ismét megépítette. — A' *Sz. Domokos* szigetiből egészlen ki hajtották a' *Frantziák* a' *Brittusokat*.

Magyar Ország.

Gömör Vármegyéből *Juliusnak* 10-ik napján. *Megyénkbeii Serke* nevezetű helységben, tegnap előtt, dél után egy óra tájban, a' menykő hullás igen nagy tüzet gerjesztett, mellynek mególtásában bámúlásra méltó buzgoságot mutatott az ottan fekvő *Gömör Vármegyei* insurgens *Nemes seregnek* első eskadronja, semmit nem gondolván az égi szörnyű tsattogásokkal, a' levegő égből leomlott zapor essőnek özönével, és a' tűznek nagy hévségével. Ezen *Nemes seregnek* első Kapitánya *Titt. Sturmán Márton* Kir. Tanácsos Úr is, az egész tizti karral mindenütt jelen vólt, és hathatos serkengetése, 's jó rendelkezései által annyira vitte a' dolgot, hogy még azon háznak is, mellybe a' menykő belé ütött, a' derekát a' *Vulcanus* torkából megmentette, és a' több szomszéd házakat is meg szabadította a' veszedelemtől. — Ezen tűznek óltásában *Gelle Károly* és *Császár József* Strázsamesterek, ifjú *Rozina Ferentz* kadet, *Gallik Samuel* és *Loksánsky Lajos* kaplások, nem különben *Cseh János* és *Schmidt András* köz vitézek mások felett meg különböztették magokat, a' kik közül az utólsóbbak azon házban lévén kvártélyba, a' mellybe a' menykő bé ütött, mind lovaikat, mind bágázsiaikat épen ki ragatták a' tűz közepéből.

* *

*Tekintetes, Nemzetes, és Vitezlő Simonyi Ferentz
Úrnak, Tekintetes Nemes Honth Vármegye In-
surgált Uri Statusinak, és Nemeseinek nagy ér-
demű Fő Strazámesterének következő, versek
ditsiretire ajánlottak legyenek.*

Mint tsillág úgy fénylesz Nagy-Hont Vármegyében
Arany oszlop lettél vitézek Rendében.
Egy árva szolgálad bánattya árjában,
Lett tiszteledre vedd hát gratiádban
Fel ült Vármegyénkben egy fel szentelt vitéz,
A' ki Nagy Sandorral virtusokkal tetéz.
Bátran nyúl kardjához mint ha vólna nád méz,
Simonyi Ferentz Úr ez a' fel kenett kéz.
Bóldog az az Anya, ki illy fiakat szül,
A' ki hartzra inkább mint az agyra készül.
Vármegyénknek dísze illyennel kevesül
De szive Hazánkért halállal egyesül.
Magyarok oszlopa tündöklő nap fénye,
Lettél Vármegyednek Sámsoni keménye
Kardodtól mint esső húllyon a' Frantz kénye,
Ne ártson Hazánkknak irigy tekervénye.
Házadtól menésed egy kis bajt okozott
De Király hűségért örömmre változott.
Tsudáljátok Égek az illy nemes szívet
Futván Nagy Sandorral ha találz illy hivet.
Súrgarlik szemedből Magyar vitézséged,
Tündöklük mint a' nap el menő készséged
Felséges Királyhoz mutatott hűséged
Mint tsillág úgy ragyog tökelletességed.
Borosztyán kolzorút rakjanak fejedre
Pálma ág bokréta illik a' mellyedre.
Méltó vert aranyból oszlopot emelni
Nevedet ditsőség halmára nevelni.
Mint hogy még szerentse jobb szarnyára fűzzön
Hadbán az bátorság szél módjára üzzön.
Illyés szekéren jár mind vizen, mind tüzön,
Ne teremjen olly nép a' melly téged gyözzön.
Meny hát szédj laurust osztogasd Nemzetnek
Légyen mig nagyobb hir *Simonyi* nevednek.
Ne ártson semmi tűz se ágyú globitsa
Olly ellenség előtt, senki se mosditsa.